

entreprise. Udvalget vil på baggrund af disse udgiftsangivelser finde, at der ikke bør fastsættes for snæver begrænsning for de investeringer, for hvilke der kan beregnes fuldt tilskud. Det bemærkes herved, at en overgrænse på 200.000 kr. vil give mulighed for fuldt tilskud til en staldkapacitet på 25-30 malkekøer + opdræt eller årssøer + tillæg samt opfedning, og at en overgrænse på 400.000 kr. vil muliggøre fuldt tilskud til en staldkapacitet på 50-60 malkekøer eller årssøer + tillæg.

Udvalget forudsætter, at der uanset en fastsat overgrænse kan ydes tilskud til investeringer til større udgiftsbeløb, men da således, at tilskud kun beregnes af udgiften indtil den fastsatte overgrænse.

Udvalget finder, at den overvejende ordning kun bør omfatte investeringer af en sådan størrelse, at de er af mere væsentlig betydning for etableringen af et hensigtsmæssigt produktionsapparat på ejendommen. Man skal derfor foreslå, at der fastsættes en mindstegrænse på 20.000 kr. for investeringer, der kan berettigge til investerings-tilskud.

8. Udvalget har overvejet, hvilke krav der bør stilles til ejeren af en landbrugsejendom som vilkår for modtagelse af tilskud i henhold til den foreslåede ordning. Man har herunder overvejet, om støtten bør omfatte både ejendomme i personligt eje og ejendomme tilhørende selskaber, institutioner, kommuner m. v. Man har endvidere overvejet forpagterens stilling.

Den foreslåede ordning må ses i sammenhæng med jordbrugslovgivningen i øvrigt, hvor det i henhold til landbrugsloven anses for væsentligt at fremme det personlige selveje af landbrugsejendommene, og hvor der i henhold til loven om udlån til yngre landmænd og lovgivningen om udlån til jordbrugsmæssige formål — ud fra samme grundsynspunkter — ydes bistand til etablering og til forbedring af landbrugsejendomme, der ejes af landmænd, der har landbrug som hovederhverv, og som selv driver den pågældende ejendom.

Udvalgets flertal har på denne baggrund ment, at ordningen som hovedregel kun bør omfatte ejendomme i personligt eje, og således at juridiske personer som sådanne ikke er berettiget til tilskud efter ordningen.

Udvalget mener ligeledes, at det normalt

også for støtte i henhold til denne ordning bør kræves, at ejeren har eller efter investeringerne vil få landbrug som hovederhverv og selv driver den pågældende ejendom.

Udvalget har overvejet, om der bør opstilles visse uddannelseskrav som betingelse for, at en landmand kan få tilskud til gennemførelse af ønskede investeringer, jfr. kravene herom i loven om udlån til yngre landmænd. Man mener imidlertid, at det ikke vil være rimeligt uden videre at opstille sådanne krav, heller ikke for allerede etablerede landmænd af de aldersklasser, der er omfattet af loven om udlån til yngre landmænd. Man foreslår derfor, at der i loven kan indsættes en hjemmel for landbrugsministeren til at fastsætte uddannelseskrav efter forhandling med De samvirkende danske Landboforeninger og De samvirkende danske Husmandsforeninger.

Tilskud kan efter det anførte ikke ydes til ejendomme tilhørende juridiske personer eller til ejendomme i personligt eje, hvis ejeren ikke har landbrug som hovederhverv eller ikke driver den pågældende ejendom.

Man har ment, at undtagelse herfra bør gøres for ejendomme, der er givet i forpagtning af en vis varighed, og i øvrigt efter regler der foreslås fastsat af landbrugsministeren og som bl. a. sikrer, at der er tale om et egentlig forpagtningsforhold.

Tilskud bør i sådanne forpagtningsforhold kunne ydes, hvad enten investeringen foretages af ejeren eller forpagteren inden for den samlede beløbsgrænse, der fastsættes for investeringer på en enkelt ejendom.

Et mindretal af udvalget (Kjeld Suhr) finder, at juridiske personer, der driver landbrug som hovederhverv bør være berettiget til tilskud efter ordningen. Mindretallet finder ligeledes, at hvor en person ejer flere ejendomme, som ikke drives i samdrift eller er bortforpagtet, bør hver enkelt af sådanne ejendomme kunne tilgodeses inden for ordningens maksimumsbeløb pr. ejendom. Mindretallet henviser herved til kommissoriets bemærkninger om, at de ved ordningen tilstræbte investeringer må have til formål at skabe produktionsdygtige og tidsvarende bedriftsenheder.

9. Udvalget finder, at de midler, der kan stilles til rådighed i henhold til ordningen, bør anvendes til støtte af effektivitetsudvik-